

SPIS TREŚCI

I. Rola i zadania fizjologii patologicznej	11
II. Rozwój historyczny patologii ogólnej	18
III. Istota choroby	24
Ogólne dane o chorobie	29
Starzenie się ustroju	32
Śmierć	38
IV. Czynniki genetyczne w powstawaniu chorób	42
Rys historyczny rozwoju pojęć genetycznych	42
Kod genetyczny	45
Transformacja, transdukcja, rekombinacja płciowa	52
Biosynteza białka	54
Regulacja syntezy białka w komórce	58
Genetyczne aspekty różnicowania się komórek	69
Prawa Mendla	75
Dziedziczenie plazmatyczne	80
Mutacja	82
Zależność fizjologii i patologii cząsteczki od jej genetycznie uwarunko- wanej struktury	91
Ogólna patologia molekularna chorób	114
Blok metaboliczny	116
Farmakogenetyka	129
Cytogenetyka	132
Genetyczne aspekty wad wrodzonych	140
<i>Heterozygotyzm, wykrywanie i znaczenie dla patologii</i>	144
<i>Metody badania w zakresie genetyki człowieka</i>	145
Cechy grupowe krwi	147
Ogólne założenia terapii i profilaktyki chorób dziedzicznych	157
Czynniki konstytucjonalne w powstawaniu chorób	159
Piśmiennictwo uzupełniające	162
V. Zaburzenia regulacji ustrojowej	163
Układ nerwowy	163
Patofizjologia włókien nerwowych	166
Patofizjologia synapsy	172
Biochemiczne podstawy czynności ośrodkowego układu nerwowego	176
Elektrofizjologia procesów nerwowych	182
Receptory włókien nerwowych	187
Podstawowe czynności ośrodkowego układu nerwowego	188
Zaburzenia czynności animalnego układu nerwowego	194
Zaburzenia ruchowe	194
Zaburzenia czucia	196
Zaburzenia czynności odruchowych	199
Zaburzenia troficzne	200
Patologia korowo-trzewna	201
Zaburzenia regulacji wegetatywnego układu nerwowego	205

Ogólne założenia cybernetyki	218
Hipnoza	222
Układ hormonalny	222
Mechanizmy działania i ogólna organizacja	222
Przysadka mózgowa	245
Część przednia przysadki	246
Choroby wywołane zaburzeniami części przedniej przysadki	251
Część tylna przysadki	264
Część pośrednia przysadki	266
Tarczyca	268
Biosynteza hormonu tarczycy i jego właściwości	268
Właściwości czynnościowe hormonu tarczycy	275
Zapalenia tarczycy	277
Wole nietoksyczne	278
Niedoczynność tarczycy	279
Nadczynność tarczycy	283
Choroby tarczycy uwarunkowane genetycznie	288
Kalcitonina	288
Przytarczycy	289
Niedoczynność przytarczyc	293
Nadczynność przytarczyc	294
Trzustka	297
Mechanizm działania insuliny	298
Glukagon	311
Niedoczynność wewnątrzwydzielnicza trzustki. Cukrzyca	313
Nadczynność wewnątrzwydzielnicza trzustki	317
Nadnercza	318
Część rdzeniowa	318
Część korowa	323
Reakcja alarmowa według koncepcji Selyego	331
Zespół nadnerczowo-płciowy	337
Gruzoły płciowe	340
Czynność gruczołów płciowych	340
Zaburzenia czynności wewnątrzwydzielniczych gruczołów płciowych	349
Inne narządy wewnątrzwydzielnicze	362
Regulacja sezonowa — rytm biologiczny	363
Piśmiennictwo uzupełniające	368
VI. Patofizjologia mięśni	369
Istota skurczu mięśni	369
Pobudzenie nerwowo-mięśniowe	375
Wpływ elektrolitów na czynność mięśni	377
Choroby układu mięśniowego	378
VII. <u>Odporność</u>	382
Podstawowe mechanizmy odporności — reakcja komórkowa i humoralna	384
Różnicowanie się komórek immunologicznie czynnych	385
Komórkowy typ reakcji odpornościowej	394
Immunologiczna reakcja humoralna	397
Genetyczne aspekty odpowiedzi immunologicznej	409
Tolerancja — przeszczepianie tkanek	413
Mechanizmy odporności nieswoistej	420
Przebieg odczynów odpornościowych	423
Immunopatologia	424
Wstrząs anafilaktyczny	430

Autoimmunizacja	433
Wrodzone (dziedziczne) niedobory immunologiczne	437
Nieswoiste odczyny odpornościowe	444
Istota choroby zakaźnej	445
Zakażenie ogniskowe	450
Piśmiennictwo uzupełniające	450
VIII. Zaburzenia równowagi kwasowo-zasadowej ustroju	452
Regulacja równowagi kwasowo-zasadowej ustroju	452
Kwasica	458
Zasadowica	460
IX. Etiologia chorób	462
Czynniki urazowe	462
Temperatura	464
Działanie ciepła	465
Działanie zimna	468
Promieniowanie	470
Promieniowanie świetlne	470
Promieniowanie jonizujące	472
Podstawy fizyczne działania	472
Teoria biologicznego działania promieniowania	475
Radiochemia działania promieni jonizujących na ustrój	475
Działanie promieniowania na poszczególne tkanki	478
Prąd elektryczny	484
Ciśnienie atmosferyczne	488
Hipobaria	488
Hiperbaria	492
Przyspieszenie lub zwolnienie ruchu	495
Podstawowe problemy medycyny kosmicznej	501
Fale dźwiękowe	503
Choroba wibracyjna	504
Czynniki klimatyczne i atmosferyczne	505
Czynniki chemiczne	505
Zatrucia pokarmowe	508
Zatrucia produktami gnilnymi	509
Zatrucia chemiczne	509
Zatrucia pokarmowe trującymi związkami pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego	512
Zatrucia pokarmowe bakteryjne	514
Zatrucia insektycydami i herbicydami	516
Zatrucia przemysłowe	517
Zatrucia rozpuszczalnikami organicznymi	520
X. Wpływ środowiska na ustrój	523
Piśmiennictwo uzupełniające	527
XI. Zaburzenia przemiany materii i odżywiania	528
Pojęcia ogólne	528
Zaburzenia przemiany materii w głodzie	530
Niedobory witaminowe (awitaminozy)	533
Witamina A	535
Kompleks witamin B	537
Tiamina	538
Ryboflawina	540
Pirydoksyna	543
Kwas nikotynowy — amid kwasu nikotynowego	544

Biotyna	548
Kwas pantotenowy	549
Kwas foliowy	551
Witamina B ₁₂	553
Cholina	555
Inozytol	556
Kwas para-aminobenzoesowy	557
Witamina C	558
Witamina D	561
Witamina E	566
Witamina K	567
Witamina P	569
Inne witaminy	570
Antywitaminy	570
Zaburzenia przemiany białkowej	571
Aminokwasy	571
Zaburzenia przemiany aminokwasów	585
Zaburzenia przemiany purynowej i nukleoproteidów	587
Zaburzenia przemiany węglowodanowej	590
Przemiana glukozy w ustroju	590
Cukrzyca	596
Genetyczne zaburzenia przemiany węglowodanowej	596
Hipoglikemia	601
Zaburzenia przemiany szczawianowej	602
Zaburzenia przemiany tłuszczowej	602
Biologiczna rola tłuszczów	602
Trawienie i wchłanianie tłuszczu	606
Zaburzenia biosyntezy i spalania tłuszczów	611
Metabolizm tkanki tłuszczowej	613
Otyłość	616
Chudość	619
Przemiana cholesterolu	620
Miażdżyca	623
Genetyczne zaburzenia przemiany lipidów	629
Zaburzenia przemiany barwnikowej	634
Zaburzenia przemiany melanin	634
Lipochromy	636
Hemochromatoza	636
Zaburzenia gospodarki wodnej ustroju	637
Krażenie wody w ustroju	637
Wysuszenie ustroju	642
Zatrucie wodne	643
Mechanizmy powstawania obrzęków	644
Zaburzenia gospodarki mineralnej	646
Sód	646
Potas	649
Chlor	652
Wapń	653
Fosfor	656
Magnez	659
Siarka	661
Pierwiastki śladowe	663
Żelazo	664

Miedź	667
Mangan	670
Kobalt	672
Cynk	673
Jod	676
Brom	677
Fluor	678
Krzem	678
Glin	678
Cyna	678
Inne substancje śladowe ustroju	678
Piśmiennictwo uzupełniające	678
XII. Zaburzenia regulacji cieplnej ustroju	679
Mechanizmy regulacji cieplnej ustroju	679
Przegrzanie	684
Porażenie słoneczne	685
Oziębienie	686
Piśmiennictwo uzupełniające	691
XIII. Patologiczny wzrost tkanek	692
Regeneracja	692
Wzrost nowotworowy	695
Ogólna charakterystyka i teorie powstawania	695
Immunologia procesu nowotworowego	702
Etiologia i patogeneza nowotworów	705
Piśmiennictwo uzupełniające	707
XIV. Patologia krwi i narządów krwiotwórczych	708
Patologia układu krwinek czerwonych	708
Zaburzenia przemiany hemoglobiny	712
Porfiria	712
Bilirubina	716
Dziedziczne enzymopatie krwi	721
Blok metaboliczne toru glikolitycznego	723
Blok metaboliczne toru pentozowego	724
Patologia grup krwi	726
Patofizjologia krwinek czerwonych	732
Niedokrwistość	734
Czerwienica (poliglobulia)	743
Patofizjologia krwinek białych	744
Zaburzenia <u>krzepnięcia</u>	747
Osczowy mechanizm krzepnięcia	747
Układy hamujące krzepnięcie	760
Skazy krwotoczne	761
Zespół rozsianego krzepnięcia wewnątrznacyniowego	765
Fibrynliza	767
Biologicznie czynne peptydy	770
Układ renina — angiotensyna	772
Zaburzenia transportu dwutlenku węgla we krwi	775
Patologia białek osocza	778
Enzymy ustrojowe we krwi	781
Zaburzenia ilości krwi krążącej	783
Piśmiennictwo uzupełniające	785
XV. Patologia oddychania	786
Zaburzenia wymiany gazowej	786

Oddychanie tkankowe	789
Duszność	793
Niedotlenienie	794
Sinica	795
Uduszenie	796
Zaburzenia czynności oddychania	797
Niewydolność oddechowa	799
Piśmiennictwo uzupełniające	818
XVI. Patologia układu krążenia krwi	819
Ostra niewydolność krążenia	822
Ostra niewydolność krążenia pochodzenia sercowego	823
Ostra niewydolność krążenia pochodzenia obwodowego — wstrząs	825
Przewlekła niewydolność krążenia	832
Zaburzenia dynamiki krążenia w wadach zastawkowych serca	835
Zaburzenia ciśnienia tętniczego krwi	836
Nadciśnienie tętnicze	836
Podciśnienie tętnicze	841
Zaburzenia prądów czynnościowych mięśnia sercowego	841
Zaburzenia miarowości serca	844
Zaburzenia przewodnictwa mięśnia sercowego	850
Zaburzenia ukrwienia mięśnia sercowego	853
Objawy niewydolności układu krążenia	855
Zaburzenia skojarzenia czynności krążenia i oddychania	856
Piśmiennictwo uzupełniające	858
XVII. Patologia trawienia	859
Zaburzenia ruchowe przewodu pokarmowego	859
Zaburzenia wydzielnicze przewodu pokarmowego	869
Zaburzenia wchłaniania w przewodzie pokarmowym	877
Patologia wątroby	880
Wpływ całkowitego usunięcia wątroby na ustrój	882
Wpływ żywienia na wątrobę	883
Zdolność odtruwająca wątroby	884
Próby czynnościowe wątroby	885
Wirusowe zapalenie wątroby	886
Niewydolność wątroby — śpiączka wątrobowa	886
Zaburzenia wydzielania żółci	887
Zaburzenia ruchowe dróg żółciowych	889
Piśmiennictwo uzupełniające	890
XVIII. Patofizjologia nerek	891
Zarys fizjologii nerek	891
Patologiczne składniki moczu	900
Ostra niewydolność nerek	903
Przewlekła niewydolność nerek	908
Mocznica (zespół mocznicowy)	911
Nadciśnienie tętnicze krwi a patologia nerek	912
Genetycznie uwarunkowane choroby nerek spowodowane wybiórczym uszkodzeniem czynności transportowej cewek nerkowych	913
Piśmiennictwo uzupełniające	920